

Friluftsförskolor Lunden

Verksamhetsberättelse

Verksamhetsåret 2020-2021



Förskolans yttre och inre miljö

Lunden ligger i naturnära Gribbylund. När vi kliver utanför skolgården och korsar vägen är vi i skogen. Ett stenkast bort finns den stora Ängsholmsängen med härliga gräsytor. Bortanför ängen ligger Rönningesjön. Förskolans lokaler tillhör Bostadsrättsföreningen Fällbänken på Trefaldighetsvägen. Lunden har stora lokaler som fördelas på två avdelningar och rymmer tre grupper. Maten på Lunden får vi från restaurang Brasserie Maison. Maten lagas efter Livsmedelsverkets riktlinjer och rekommendationer om mat för små barn. Vi serverar minst 40% ekologisk mat och alla mjölkprodukter och bananer är alltid ekologiska.

Barn och pedagoger

Våra äldsta barn Äventyrarna har under året varit 7 barn födda 2015. Karin har varit deras ansvarspedagog. I Utforskargruppen hade vi på hösten 20 barn uppdelade i två grupper. Barnen är födda 2016 och 2017. Ann, Asana har varit deras fasta pedagoger hela året. Emma började hos Utforskarna efter att Matilda började och slutade igen snabbt därefter. Upptäckarna har varit 12 barn hela året och Jessica var deras ansvarspedagog och sedan Hanna som började på hösten. På hösten arbetade Emma hos Upptäckarna. På vårterminen fick två barn byta grupp från Upptäckare till Utforskare och fyra nya barn skolades in i Upptäckargruppen. Barnen är födda 2018 och 2019. Hanna blev Upptäckarpedagog på hösten och på våren började Maria.

Lunden har haft ett resursstöd på 20 timmar under hela året.

Personalen på Lunden

Karin som är förskollärare har varit ansvarspedagog för Äventyrarna. Hon har valt att säga upp sin tjänst och slutar i och med läsårets avslut.

Jessica är barnskötare och har under läsåret varit Upptäckarpedagog. Hon har varit föräldraledig från februari.

När höstterminen startade började Matilda förskollärare. Hon avslutade snabbt sin tjänst. Vi anställde Hanna förskollärare som arbetade med Utforskarna första månaden och blev sen ansvarspedagog hos Upptäckarna efter Jessica. Daniela har varit resurs och övrig tid vikarierat hos Upptäckarna. I maj började Maria förskollärare hos Upptäckarna.

Ann, Emma och Asana alla barnskötare har varit Utforskarnas pedagoger.

Pia är rektor för Lunden i Gribbylund och Broby i Erikslund.

Planering och utveckling

I början på varje termin stänger Lunden en hel dag för att planera arbetet inför påbörjad termin. Då sammanställer vi en gemensam utbildningsplan med mål för vår pedagogiska verksamhet utifrån Läroplan för förskolan (Lpfö18) och våra tidigare utvärderingar av verksamheten.

En gång per termin stänger vi förskolan för en utvecklingsdag för pedagogerna.

Höstens arbete innefattade att upprätta en gemensam plan mot diskriminering och kränkande behandling som ett pågående arbete under hela läsåret. Vårens utvecklingsdag handlade om ADHD hos barn i förskolan.

Pedagogiska möten kvällstid har under höstterminen varit sex och på vårterminen sju. Genom kollegialt lärande har vi utforskat digitala verktyg i förskolan. Alla pedagoger har gått på interna förskolläro- och barnskötarträffar. Under hösten utbildades barnskötarna genom en digital föreläsning om språkligt samspel. Förskollärares höstkurs handlade om högläsningens betydelse för språkutveckling. Vårens kurser handlade om det pedagogiska förhållningssättet och förskollärarna fick utbildning från SPSM (Specialpedagogiska skolmyndigheten) om att möta barn i samspelssvårigheter i förskolan.

Föräldrasamverkan

På Förskoleappen kan vårdnadshavare följa sina barns utveckling och ta del av information som rör verksamheten.

Vårdnadshavare bjuds varje termin in till utvecklingssamtal för att samtala om sitt/sina barns individuella utveckling.

I och med pandemins fortsatta spridning och restriktioner från Folkhälsomyndigheten beslutade personalen unisont att inte bjuda in till föräldramöte. Inga föräldrar motsatte sig beslutet.

Lunden hade under året tre samverkansföräldrar. Samverkansföräldrar, ansvarspedagoger och rektor hade under läsåret ett möte på höstterminen.

Gemensamma mål och styrdokument

Förskolan styrs av Läroplan för förskolan 2018 Lpfö18 och Friluftets Förskolors metod är utomhus- och naturpedagogik. Vi strävar efter att flytta ut verksamheten på gården och ut i skog och mark så länge det är Tryggt, Roligt och Lärorikt. Friluftets Förskolor har även en egen "Grön tråd" och en övar-prövar-lär med naturpedagogiken som vi följer i mån av möjlighet. Dokumenten visar vägen för vår utomhuspedagogik och hjälper oss bidra till en positiv inställning till friluftsliv och de olika förutsättningar oliket väder ger oss. I naturpedagogiken är vi alla på lika villkor. Veda och Barke finns med i den dagliga verksamheten som pedagogiskt material i temauppstart, konfliktlösningar eller som sagoberättare.

Grön Flagg

Lsåret 20-21 gjorde Lunden en ny Grön Flagg resa under temat Global Samverkan. De tre underrubrikerna har varit Språk, kultur och mångfald; Vår digitala värld; Våra globala rättigheter.

Delar som återvinning, odling, rättigheter och skyldigheter i natur och samhälle genom allemansrätten och barnkonventionen är ständigt aktuella på Lunden och barnen är aktiva och har blivit kunniga inom dessa delar av Grön Flagg. Barnen har visat intresse och de har lärt sig hur de kan få fram information från de QRkoder som finns uppsatta på Lundens fasad. Inom temat har barngrupperna arbetat mest med rubrikerna Språk, kultur och mångfald och Vår digitala värld. Beroende på ålder har utbildningen riktas olika där Upptäckarna har fått en förkunskap om läsplattans möjligheter genom att barnen varit aktiva i dokumentationer, Utorskarna har digitalt rest runt i världen och Äventyrarna har lärt sig läsa kartor. Arbetet har mest skett på de tider grupperna varit på förskolan. Digitaliseringsarbetet har till viss del även skett i naturen.

Pedagogisk dokumentation

Pedagogerna dokumenterar sina barngrupper i Förskoleappen.

Vårdnadshavarna har under hela förskoletiden tillgång till dokumentationerna för sina barn och när barnet slutar på förskolan laddar föräldrarna själva hem dokumentationerna som handlar om deras barn.

Barnkonventionen, Plan mot diskriminering och kränkande behandling och TRE SKA BLI NOLL

Vi fokuserade huvudsakligen på Barnkonventionen under hösten och uppmärksammade Barnkonventionens dag 20 november med firande. De äldre barnen har en medvetenhet om att de har rättigheter och att det finns en lag som stöder det.

Som en del i konflikthantering och arbetet mot kränkande behandling har pedagogerna vid uppkomna situationer i det dagliga arbetet på förskolan pratat med barnen om gränser och om individers privata områden och att respektera andras gränser. Pedagogerna ser en tydlig bidragande faktor till grundtrygghet i barngruppen av aktivt vuxenstöd i leken. I Äventyrargruppen har jämnt fördelat talutrymme skapat gemenskap, inlyssnande till varandras behov och upplevt socialt ansvar.

Tre ska bli noll handlar om att stoppa sexuellt utnyttjande av barn genom att upplysa barn om gränslösa beteende från vuxna och visa att det alltid finns vuxna som barn kan lita på och anförtro sig åt.

Årets utvecklingsområde: digitalisering och utomhuspedagogiken i våra lokaler

Under året har pedagogerna tillsammans lärt sig om digitala verktyg i förskolan.

Allteftersom kunskap befästs har digitala verktyg använts mera och okonstlat tillsammans med barnen på ett prövande sätt. Barnen har bland annat lärt sig att avkoda och förstå kartbilder, tagit egna bilder och haft inflytande över de egna dokumentationerna genom användning av lärplattorna. Pedagogerna har känt sig fram och hamnat på en nivå som passar i vår naturpedagogik.

På höstterminen funderade vi gemensamt på, inför vintern när vi är mera inne, hur naturpedagogiken ger sig uttryck under perioderna av innevistelse. Det resulterade i att vi till viss del ändrade materialtillgången för barnen, runt stubben skapades en undersökande station och boktillgången anpassades så barnen fick tillgång till information om djur och natur. Skapande har skett med mycket naturmaterial.

Upptäckarnas berättelse

Under året har ett av de övergripande målen varit att skapa en gemenskap i gruppen med trygga individer. Detta har varit särskilt betydelsefullt då 6 Upptäckare skolades in på höstterminen och fyra på vårterminen. Gruppen har därmed kommit att genomgå förändringar vilket har gjort att tydliga rutiner och regler har utgjort en vital del av vardagen. Självständighets- och identitetsarbetet har likaledes varit en stor och betydande del av arbetet med Upptäckarna och något som till mångt och mycket har behandlats under de dagliga samlingarna. Detta genom att bland annat uppmärksamma alla barn i gruppen, arbeta med återkommande moment samt delaktighet och inflytande i val av aktiviteter. Genom detta arbetssätt och med ett öppet och stöttande förhållningssätt har barnen givits förutsättningar till att skapa gemenskap och trygghet och därmed bygga självkänsla och självförtroende.

Genom leken har det sociala samspelet kommit att behandlas. Den spontana leken utgör en stor del av vardagen med Upptäckarna. Med närvarande pedagoger har leken därmed varit en naturlig inkörspart till att öva på gränssättning, samarbete, empati och konflikthantering. Även barnens kommunikativa förmåga utvecklas genom lek då barnen härmar och inspireras av varandra. Varje vecka har även en gruppstärkande lek gemensamt utförts där turtagning, regler och instruktioner har övats. Detta har utöver förmågorna ovan även bidragit till stärkt självförtroende och självkänsla hos barnen samt en progression i förståelse för allas lika rättighet.

Våra utflykter har givit barnen bra möjligheter att utveckla sin motorik, balans och förmåga att gå i led. Skogens ojämna terräng ger barnen ytterligare möjligheter som under året har utvecklat deras självförtroende i kroppsöring. Även på gården utvecklas barnens motoriska förmåga genom bland annat klättring, balansgång och hoppning. Genom de många möjligheter till övning som ges har en större rörelseförmåga hos barnen utvecklas och de har påvisat en större känsla för kroppskänedom. Barnens motorik övas likväl genom på- och av tagning av ryggsäck, av- och påklädning av ytterkläder samt vid skapande och konstruktionslek.

Språk och kommunikation är en stor och vital del av arbetet med Upptäckare och har därmed stort utrymme i utbildningen. Då barnens verbala kommunikation skiljer sig i gruppen har teckenstöd genomgående använts för att alla barn skall ges samma förutsättningar till att göra sin röst hörd. Varje vecka har ett nytt tecken presenterats för barnen som därmed fått extra uppmärksamhet och övning. Det språkutvecklande materialet Före Bornholmsmodellen har ett stående inslag i samlingarna och bearbetas en till två gånger i veckan för att skapa en kontinuitet och därmed utveckling av den språkliga medvetenheten. Utöver samlingar innehållande material från Bornholmsmodellen har ytterligare en språksamling i veckan genomförts innehållande olika språkutvecklande aktiviteter med konkret material som erbjuder barnen kunskaper inom språkets olika delar. Då Babblarna har haft en hög status hos barnen i gruppen har de under året använts som ett kompletterande verktyg och rekvisita för att skapa ett större intresse och hjälpmedel i barnens språkutveckling.

Barnens matematiska förmåga och kunskap utvecklas i likhet med övriga delar ständigt under dagen vid måltider, samlingar och lek. Utöver att ta vara på den spontana vardagsmatematiken har en matematiksamling alternativt en matematikaktivitet genomförts veckovis där fokus har legat på antal, storlek, begrepp och prepositioner/lägesord. Vid de planerade matematikövningarna har konkret material använts för att tydliggöra aktivitetens syfte och möjliggöra för barnen att skapa igenkänning och därmed kunna se progression och utveckling i barnens förståelse och kunskap. Barnen har under året bland annat fått sortera efter färg och storlek, kasta tärning och räkna, letat efter Babblarna med hjälp av ledtrådar i form av prepositioner/lägesord, hitta mönster samt arbeta med uppdragskort. Gerd Strandbergs material har även haft ett stående inslag i ämnet matematik och har under året använts vid arbetet med begreppsförståelse.

Då vi dagligen vistas i skog och mark skapar barnen en naturlig och okonstlad relation till naturen och den blir därmed en självklar del av Upptäckarnas vardag. Utomhuspedagogiken skapar även möjlighet för oss att följa naturen och ta tillvara årstidsväxlingar för att utveckla barnens förståelse kring kretslopp och årstider även

om det kan vara svårbegripliga begrepp. Vi uppmärksammar varje årstid och använder oss av det naturen erbjuder i vårt val av aktiviteter och planeringen formas därmed efter väder. Genom våra besök i naturen får barnen redan i tidig ålder erfara de rättigheter och skyldigheter som åligger oss vid vistelse i naturen och därmed en första förståelse för Allemansrätten. Digitala verktyg och teknik har främst återfunnits i utbildningen under vårterminen då barnen har fått skapa sig en första förståelse för den digitala världen där tyngdpunkten har varit att komplettera hemmet och göra barnen till producenter i stället för konsumenter. Detta arbete har främst kommit att behandla funktionen kamera och barnen har fått skapa ett memoryspel med egentagna bilder samt egengjorda dokumentationer. I det gemensamma arbetet med Grön Flagg har vi bland annat arbetat med global samverkan genom att uppmärksamma barnens hemkultur.

Barnens kreativitet och fantasi stimuleras genom olika uttrycksformer såsom lek, dramaövningar, sagoberättande och samtal vilket gör att det utgör en stor och viktig del av vardagen på förskolan. Barnen har även fått möjlighet att skapa med olika material och verktyg efter den egna förmågan vilket givit barnen en större kännedom om estetiska läroprocesser och stärkt tilliten till det egna kunnandet. Genom att barnen erbjuds olika uttryckssätt har alla barn kunnat finna sitt individuella kommunikationssätt och därmed skapa trygghet och stärkt självförtroende och självkänsla.

Hanna - Uptäckarnas pedagog

Utforskarnas läsår

När hösten startade var barnen tillsammans i en stor grupp med 21 barn. Vi såg snabbt att det blev svårarbetat med så många barn tillsammans och delade därför gruppen i två grupper. 6 barn och en pedagog i den ena gruppen och 15 barn och två pedagoger i den andra gruppen. Den indelningen hade vi även under våren.

Under höstterminen fokuserade vi mycket på att skapa trygghet och bygga upp gruppens samspel. Vi har arbetat med verktyget STOPP min kropp och använt det digitala verktyget från UR:s program "Djuren på Djuris" som handlar om "hur man är en bra kompis", och känslkort för att utveckla barnens sociala förmågor. Genomgående under året har vi haft gruppstärkande lekar en gång i veckan för att stärka barnens självförtroende, gemenskapen i gruppen, det sociala samspelet och tränat på turtagning.

Barnen har varit mycket delaktiga och medbestämmande i verksamheten på vårterminen. Då de flesta av barnen i gruppen gärna vill lära sig att skriva bokstäver därav har vi introducerat veckans bokstav och skapat och byggt bokstäver med olika material.

På hösten lagade vi mat gemensamt en gång i veckan hela Lunden i Veda och Barkeskogen. På vårterminen gick Utforskargrupp 1 och Äventyrarna iväg på tisdagar och lagade mat tillsammans. Utforskare grupp 2 gick iväg på onsdagar och lagade mat. Barnen har varit delaktiga i matlagningen.

Barnen har utvidgat sitt lärande med digitala verktyg för att utveckla förmågor som att kommunicera och förmedla upplevelser. Vi har undersökt naturen med mikroskop och lupp. Barnen har fått använda kamera och lärplatta och gjort digitala skattkartor i

skogen. Ett mycket uppskattat projekt. På Lunden har vi många QR koder som barnen får använda för att lyssna på sånger, rim och ramsor eller se på små filmer om barnens rättigheter från Barnkonventionen.

Vid återkommande tillfällen på våra skogsutflykter använder vi uppdragskort som ger barnen förståelse för prepositioner, uppfattning av antal, sortering som matematiska begrepp. Prepositioner repeteras och befästs i de lärarledda lekarna som är återkommande moment i utbildningen.

I vintras när snön lade sitt vita täcke över skog och stad åkte vi skidor och stjärklapp så ofta det gick. Det var så uppskattat. De barn som inte hade utrustning fick göra andra aktiviteter i snön som tex skapa med färger och bygga snögubbar mm. Tyvärr blev det ingen skridskoåkning eftersom sjön inte frös på betryggande sätt.

Vi har undervisat källsortering med några av våra sopsamlarmonster. På årets skräpsamlardagar plockade vi skräp i närområdet och sorterade, vi gjorde även en skräpplanka. Vi spikade fast olika skräp på den och grävde ner det i marken för att senare se och utforska vad som hänt med skräpet. Sedan samlades vi och pratade om varför vi inte ska skräpa ner i naturen och hur vi källsorterar och återvinner för att få förståelse för vår globala hållbara utveckling.

Med våren kommer odling och vi har sått och planterat potatis, tomat och chili inne som vi sedan planterade ut i vår pallkrage. Till hösten ska vi skörda och smaka.

För att stärka barnens språkutveckling har vi arbetat med Bornholmsamlingar. I Bornholms undervisningen ingår rim, ramsor, turtagning, sagor med högläsning och även sagolådor eller flanobilder. Vi presenterade nya tecken i TAKK varje vecka och vi använder oss aktivt av tecken i de flesta samlingar när vi visar dagens schema om vad som händer under dagen. Det gör att barnen stärks ytterligare i sin språkinläring och för att visa att det finns många sätt att kommunicera på. Vi har satt upp fler tecken både inne och ute så att barnen ser dem och så att vi tillsammans kan använda dem mer.

Ann, Emma och Asana - Utforskarnas pedagoger

Äventyrarnas utsago

Under året har Äventyrarna bestått av 7 stycken barn. Gruppen kände varandra väl sedan tidigare eftersom de följt varandra under flera år på Lunden. Det blev ändå en ny situation för alla när hösten startade, en mindre grupp att förhålla sig till samtidigt som förväntningar fanns kring vad det innebär att vara Äventyrare. Terminen började med att vi tog oss iväg på en Äventyraryvandring under en hel dag och vi gick då runt hela Rönningesjön med flera stopp längs vägen. Starka ben och glatt humör la basen för en god sammanhållning inför läsåret.

Ett lekbaserat lärande har legat som grund och med oss i gruppen har också Barke funnits som en röd tråd. Vi har arbetat mycket med sociala regler och kompisskap, rättigheter och skyldigheter. Under året har vi haft samlingar där vi lärt oss om veckans struktur, årets upplägg och där alla barn i gruppen fått möjlighet att uttrycka

sig och bli lyssnade på. Här har vi tränat mycket på den sociala kompetensen samt att ta ansvar och äventyrarna har turats om att hålla i samlingen som "veckans värd".

Med hjälp av Barke har vi arbetat med social kompetens, genom samlingarna men också i lekar. Den empatiska förmågan har vi förutom i samlingarna och lek tränat genom vårt arbete under hösten med känslor. Vi har tränat på att nyansera känslobegreppen och bekantat oss med olika känslor, genom diskussion, reflektion, gestaltning och skapande. Vi har under året använt oss en del av skapande och kreativitet som medel för fördjupat lärande. Främst är det i form av att rita med färgpennor, rita av former, måla etc. Vi har också skapat genom t ex naturmaterial, i skogen men också på förskolan. Det har varit en del av de projekt vi har använt oss av och skapandet har både varit abstrakt och konkret.

Redan under våren 2020 visade det sig att de kommande Äventyrarna hade ett intresse för bokstäver och när höstterminen startade var just det svaret som de flesta gav att de ville lära sig mer om som Äventyrare. Det intresset har vi under året byggt vidare på. Under hösten hade vi fokus på en bokstav i taget och genom leken undersökt bokstäverna närmare, lyssnat på bokstävernas ljud, skapat och konstruerat. Vi har också haft olika språklekar med rim och ramsor. Efter vilan och avslappning har vi haft högläsning med dialogisk läsning som grund. Det innebär att vi har fördjupat oss i böckerna, läst de flera gånger, återberättat, samtalat om och reflekterat kring olika begrepp och händelser i böckerna. Detta för att ytterligare utveckla barnens tidiga läs- och skrivförmåga. Växelvis har vi också läst kapitelböcker där Äventyrarna har utmanats i att lyssna, komma ihåg och skapa bilder i huvudet utifrån den höglästa berättelsen.

Utöver bokstavsintresset har det också funnits en nyfikenhet inom det matematiska området. Vi började undersöka och närma oss tal i form av tärningar och siffror med leken och fantasin som bas. Det märktes i gruppen att det fanns ett intresse och ofta vid lunchen kom det matematiska funderingar kring t ex addition. Additionsintresset utmanades ytterligare genom att till exempel använda sig av två stycken tärningar i utmaningar. Vi har under året också tittat närmare på geometriska figurer, försökt benämna skillnader och likheter, att beskriva hur formerna ser ut etc. Det här fångade verkligen Äventyrarnas intresse och framförallt under hösten hittade de former överallt, hela tiden. På våren fortsatte arbetet med matematik, dels genom problemlösning av olika slag i Hitta Vilse, men också i att utforska mönsters uppbyggnad. Vi har också tittat närmare på statistik genom att under några dagar skapa ett regndiagram - här gavs barnen möjlighet att följa ett fenomen under några dagar och sedan kunna använda sig av diagrammet för att kunna resonera om hur det förändrats över tid.

När snön under några veckor låg på marken hade Äventyrarna skidskola. Här fick de öva på att ta på sig sin utrustning och ansvara för den, hålla balansen på skidorna, att ramla och ta sig upp igen men också teknik på platt mark och även i sluttning. Skidskolan avslutades med ett traditionsenligt "Veda och Barke-lopp" där Äventyrarna tillsammans med övriga barn på Lunden kämpade sig igenom en lång bana och i mål fick de medalj och blåbärssoppa.

Årets tema i Grön Flagg har varit "Global samverkan" där fokus har legat på en socialt hållbar utveckling. Äventyrarna har fått bekanta sig med olika länder runt om i

världen med språk, kultur och mångfald som grund. Vi har utgått från skogsmiljön och tittat på vilka likheter och skillnader vi kan se, sedan har vi tagit reda på vilka djur som lever i skogen i de andra länderna. Olika förutsättningar ges beroende på var man bor. Med hjälp av Google Earth har vi kunnat förflytta oss mellan olika länder och kommit så nära att man kan se sanden på sandstranden eller träden i skogen. Genom världsatlas för barn har de själva kunnat söka reda på fakta om länderna, till exempel vilka djur som lever där, vilken mat man äter och andra sevärdheter. Vi har också lyssnat på musik från de olika länderna samt uppmärksammat de olika språken och räknat. I samtal om barnkonventionen har vi pratat om att de rättigheterna gäller alla barn i hela världen. Till vår hjälp i det arbetet har vi använt oss av böcker som behandlar barnkonventionen.

Tre dagar i veckan har vi varit iväg på utflykt i natur och skog kring förskolans närmiljö. Som Äventyrare har vi haft långa dagar i skogen och under hösten hade vi matlagning 2 dagar i veckan, på våren 1 dag i veckan på utflyktsplatsen med efterföljande vila och aktiviteter. I våra besök i skogen har vi bland annat mött Allemansrätten som lärt oss mer om naturkunskap och allemansrätten, vi har undersökt på nära håll och experimenterat. På vårterminen var det istället Hitta Vilse som var mest centralt i våra besök i skogen. I Hitta Vilse har Äventyrarna lärt sig om tre viktiga regler att förhålla sig till om man någongång hamnar vilse: stanna kvar på samma plats, hålla värmen, synas och höras. Hitta Vilse avslutades med en större vandring runt Rönningesjön till "Hitta Vilse-stigen". Här fick Äventyrarna möjlighet att sammanfatta allt de lärt sig om Hitta Vilse under våren och när de var klara fick de varit diplom att spara som minne.

Sammanfattningsvis har Äventyraråret varit fullspäckat med många aktiviteter, utflykter och äventyr. Äventyrarna har visat på stort engagemang, utveckling och gemenskap med många skratt och förtroliga samtal.

Karin - Äventyrarnas pedagog